

EL SON ENTERO

NICOLAS GUILLÉN

IZERDIA ETA ZIGORRA

Zigorra,
izerdia eta zigorra.

Eguzkia goiz iratzarri zen
gizon beltza ortutsik topatu zuen,
soina zauriz betea
landan.

Haizea garraisika igaro zen
-Ze lore beltza esku bakoitzean!
Odolak berari: goazen!
Eta berak odolari: goazen!
Bere odolean joan zen, ortutsik.
Kainaberadiak, dardar,
bidea utzi zion.

Gero, ortzea isilik,
eta ortzepean esklabua
nagusiaren odoletan gorri.

Zigorra,
izerdia eta zigorra,
nagusiaren odoletan gorri.
Zigorra,
izerdia eta zigorra,
nagusiaren odoletan gorri,
nagusiaren odoletan gorri.

TURIGUANÓ

Turiguanó irla,
Osoro erosi nahi zaitut
eta nire ahotsetan ehortzi...
Oh, itsas izarraren argia,
Turiguanó irla.
–Bai, jaunona,
nola ez, bada!

Turiguanó irla,
itsaslapurrik gabe ikusi nahi zaitut,
luze-luze eguzkipean,
zure koral biribilean aske,
Turiguanó irla.
–Bai, jauna,
nola ez, bada!

Platano geldoaren orriak,
Turiguanó irla,
orri iratzarriak zu zaudelarik lo
haizegailu leialean,
Turiguanó irla.
–Bai, jauna,
nola ez, bada!

Goazen Karibe itsasora,
Turiguanó irla,
oihalontzi, oihalontzi batean
ur gainean oihalez,
Turiguanó irla.
–Bai, jauna,
nola ez, bada!

–Aih, Turiguanó ametsetan,
bekokia Moronen aitzinean
dudala iltzatua:
ortze hautsi, haize bigun,
aih, Turiguanó, nigarrez,
ai, Turiguanó!

ELEGIA

Itsas bidetik
etorri zen itsaslapurra,
Izpiritu Gaitzaren mezulari,
so bateko betartez,
bere makilazko oin aspergarriaz,
itsas bidetik.

Hodeiek ahantzi ez dezaketena
oroitzen ikasi behar da.

Itsas bidetik,
ihazmina eta zezenarekin,
irina eta burdinarekin,
beharrezkoa da gizon beltza
urea egiteko;
itsas bidetik
negar egiteko deserrian.

Nola ahantziko hodeiek oraindik
oroitzapenean dutena?

Itsas bidetik,
legearen pergamua,
gaizki neurtzeko ziria
eta zigor-ziria
eta erretordearen sifilisa
eta heriotza
iratzarri gabe hiltzeko
itsas bedetik.

Aih, zein oroitzapen gaitza
itsas bidetik
hodeiek ahantzi ez deezaketena
oroitaraztea!

PALMONDO BAKARTIA

Patioan dagoen palmondoa
bakarrik jaio zen;
nik ikusi gabe hazi sen,
bakarrik hazi;
ilargi eta eguzkipean
bakarrik bizi da.

Bere soin luze-tinkoaz
palmondo bakartia,
bakarrik patio zigilatuan,
beti bakarrik
arratsaren zaina gisa,
ametsetan bakar.
Palmondoa bakarrik ametsetan,
palmondos bakarti,
haizetan libre,
libre eta bakarrik
erro eta lurretik aske,
hodeien ehiztari,
palmondoa bakarrik,
palmondoa bakarrik,
palmondoa.

Itzulpena: *Luis Mari Mujika*